

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 6. december 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2024-16109
Dok.: 3548240

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål C
fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg

Samrådsspørgsmål C:

Vil ministrene i lyset af sagen, der omtales i artiklen ”Sluppet for at blive udvist fem gange – nu render farlig somalier rundt i Odenses gader” fra TV2fyn den 21. oktober 2024:

- Redegøre for, hvordan det kan lade sig gøre, at en brutal bandeleder som Osman Ali Osman – dømt for vold, torturagtige overfald og grove forbrydelser – fem gange har modtaget advarsler om udvisning uden nogen konsekvens?*
- Redegøre for, hvordan kan en voldelig kriminel, der gang på gang undgår udvisning, slippe for at møde i landsretten med en sygemelding og dagen efter blive løsladt?*
- Oplyse, hvordan regeringen kan forsvare det absurde system, hvor en person med så mange advarsler, men ingen reelle udvisninger, frit kan terrorisere gaderne i Danmark?*
- Oplyse, hvordan hans to brødre, dømt for alvorlige forbrydelser som overfald og vold, stadig kan være på fri fod i landet trods deres udvisningsdomme?*
- Oplyse, hvornår regeringen vil stoppe dette vanvid og tage ansvar for, at disse farlige kriminelle ikke fortsætter deres destruktive hærgen – eller har regeringen accepteret, at Danmark langsomt ødelægges indefra af voldelige klaner, mens den ser passivt til?*

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålene.

Dagens samråd handler om en konkret straffesag, som lige nu verserer ved domstolene, og som har fået en del opmærksomhed i medierne.

Jeg har fuld forståelse for, at sagen vækker både interesse og forargelse. Samtidig håber jeg, at udvalgsmedlemmerne har forståelse for, at jeg af principielle årsager er meget tilbageholdende med at gå ind i straffesager, der verserer ved domstolene.

[Om behandlingen af straffesager]

Der er dog rejst nogle problemstillinger, som jeg gerne vil svare generelt på. Det drejer sig blandt andet om, hvordan tiltalte i nogle straffesager kan være på fri fod i stedet for at være varetægtsfængslet.

Det er afgørende for samfundets tryghed, at personer, der er mistænkt for alvorlig kriminalitet, bliver varetægtsfængslet, når der er grundlag for det. Og det har jeg tillid til, at anklagemyndigheden sørger for.

En afgørelse om varetægtsfængsling bliver truffet af domstolene på baggrund af blandt andet en konkret

proportionalitetsvurdering. I den vurdering spiller længden af den straf, man som tiltalt vil blive idømt, hvis man senere findes skyldig, også en væsentlig rolle.

Der er også rejst spørgsmål om udeblivelse fra retsmøder.

Det er klart, at man som tiltalt i en straffesag ikke skal kunne slippe for at møde op i retten, hvis man reelt ikke har lovligt forfald.

Derfor skærpede vi i 2021 dokumentationskravene for lovligt forfald i straffesager, så lovligt forfald nu skal dokumenteres – og ikke blot oplyses – forud for retsmødet. Hvis der ikke kan dokumenteres lovligt forfald, kan straffesagen efter omstændighederne fremmes til dom, uden at tiltalte er til stede.

I år har vi i øvrigt også lempet kravene til, hvornår en straffesag kan fremmes, hvis tiltalte udebliver fra et retsmøde, ligesom vi har gjort det muligt at behandle en bødesag som en tilståelsessag, hvis tiltalte udebliver. Straffesager skal nemlig ikke trækkes unødigt i langdrag.

[Om udvisning af kriminelle udlændinge]

Når det handler om udlændinge, som begår kriminalitet i Danmark, er regeringens holdning klar: De hører ikke hjemme i Danmark.

Udlændinge- og integrationsministeren har netop været inde på spørgsmålet. Jeg vil gerne supplere med at fortælle lidt om anklagemyndighedens fokus på udvisningsområdet.

I dag er reglerne nemlig sådan, at anklagemyndigheden alene skal undlade at nedlægge påstand om udvisning, hvis det samlet set vurderes, at en udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt en ubetinget udvisning vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om udvisning. Med andre ord kommer anklagemyndighedens eventuelle tvivl om udvisningsspørgsmålet ikke den kriminelle udlænding til gode.

Herefter vil det være op til domstolene konkret at vurdere, om udvisning vil være inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

Derudover udarbejdede Rigsadvokaten i marts 2022 en udvisningspakke med otte initiativer, som har bidraget til et generelt kvalitetsløft af udvisningsområdet. Og det er fortsat et område, som anklagemyndigheden har et stort fokus på.

For der må ikke være nogen tvivl om, at alle muligheder for udvisning er afprøvet. Og jeg har tillid til, at anklagemyndigheden gør lige netop dét, når sagerne føres ved domstolene.

[Om sagsbehandlingstiderne ved domstolene]

Dog har lange sagsbehandlingstider ved domstolene gennem en årrække desværre været en udfordring i Danmark. Det er skidt. For som jeg også har sagt før, er forsinket retssikkerhed lig med nægtet retssikkerhed. En rettidig og effektiv sagsbehandling er afgørende for alle involverede i sagen. Det gælder ikke mindst for ofrene.

Derfor er jeg også glad for, at regeringen og samtlige partier i Folketinget i november sidste år indgik en flerårsaftale om domstolenes økonomi for 2024-2027.

Det er en aftale med en samlet økonomisk ramme på 2,3 mia. kr. over perioden. Med aftalen gennemfører vi et væsentligt løft af domstolene, så vi bl.a. kan håndtere de stigende sagsbehandlingstider og mangel på retssalskapacitet. Konkret får domstolene bl.a. mulighed for at ansætte flere dommere.

Vi har desuden gennemført en række andre ændringer af retsplejen. Ændringer der har til formål at nedbringe domstolenes sagsbehandlingstider uden at gå på kompromis med retssikkerheden.

[Om bandepakke IV og strafreformen]

Som jeg nævnte indledningsvis, er jeg tilbageholdende med at gå ind i den konkrete straffesag. Men når det er sagt, er der ingen tvivl om, at den form for personfarlig bandekriminalitet, som omtales i den artikel, spørgeren refererer til, er dybt alvorlig.

Den type adfærd, der beskrives – vold, torturagtige overfald og grove forbrydelser – hverken kan eller skal vi acceptere. Sådanne forbrydelser går ikke kun ud over den enkelte, men undergraver også sammenhængskraften og trygheden i vores samfund til skade for os alle.

Kampen mod organiseret bandekriminalitet er derfor en af regeringens allervigtigste prioriteter.

Derfor anerkender jeg heller ikke præmissen om, at vi ser passivt til. Tværtimod. Vi har gjort særdeles meget for at sætte en stopper for bandernes hærgen.

Sidste år indgik vi en aftale med et bredt politisk flertal i Folketinget om bandepakke IV. Jeg er meget glad for den brede opbakning, som aftalen nyder i Folketinget, herunder fra spørgerens eget parti.

Bandepakken indeholder 44 initiativer, der skal sætte bredt ind mod bandernes uvæsen og sikre mærkbare

konsekvenser for deres brutale vold. Lad mig bare nævne et par af tiltagene.

Vi vil blandt andet have knivene ud af bandemiljøet. Derfor har vi skærpet straffen for ulovlig besiddelse af kniv.

Vi vil forhindre, at unge bliver lokket ind i organiseret kriminalitet. Derfor har vi gjort det strafbart for kriminelle at foretage handlinger, der er egnede til at involvere børn og unge i kriminalitet.

Vi har også sat ind over for de bagmænd, der skummer fløden gennem økonomisk kriminalitet. De skal mærke, at deres handlinger har konsekvens. Derfor har vi gjort det muligt at fordoble straffen for visse typer af økonomisk kriminalitet, hvis de begås i relation til den pågældendes tilknytning til en bande.

Vi etablerer også en ny national, tværfaglig efterforskningsgruppe under National Enhed for Særlig Kriminalitet, som målrettet skal gå efter bandernes organiserede økonomiske kriminalitet.

Derudover har vi på en række områder givet politiet bedre efterforskningsredskaber, der skal være med til at fastholde presset på banderne.

I år har vi så strammet skruen yderligere med en række tiltag, der også skal styrke indsatsen mod banderne.

Baggrunden var flere voldsomme episoder i Danmark, hvor unge personer fra Sverige var involveret.

Det drejer sig blandt andet om politiets mulighed for at benytte ansigtsgenkendelsesteknologi i efterforskningen af alvorlig personfarlig kriminalitet.

Derudover vil vi generelt styrke efterforskningsindsatsen i Københavns Politi og NSK's kapacitet på det digitale område. I den forbindelse lægger regeringen op til at afsætte de nødvendige midler til nye it-værktøjer til dekryptering og specialiserede ressourcer til indsatsen mod "crime-as-a-service".

I forlængelse af bandepakken og de yderligere tiltag, jeg har nævnt, vil regeringen gennemføre en strafreform, hvor vi sætter hårdere og mere konsekvent ind over for alvorlig personfarlig kriminalitet.

Vi har set eksempler på, at kriminelle er blevet idømt alt for lave straffe, og det vil vi lave om på. Vi vil blandt andet skærpe straffen for grov vold, så den i langt højere grad afspejler forbrydelsens grovhed.

[Afrunding]

Det er på den baggrund min klare opfattelse, at regeringen sammen med Folketinget har taget flere markante skridt. Vi har gennemført en lang række af gode initiativer, der sikrer, at vi gennem hele

straffesagskæden kan slå både hårdt og hurtigt ned på kriminelle.

Og som sagt har regeringen endnu flere forslag på vej, blandt andet med strafreformen.

For vi vil ikke acceptere bandekriminalitet i vores samfund. Danmark skal være et trygt land at leve i.

Det er – og bliver – min vigtigste prioritet som justitsminister.

Tak for ordet.